

Jaagpad

4 km honden aangelijnd toegestaan geschikt voor Nordic walking

'Midden in "de badkuip" van de Noordoostpolder vindt u het prachtige Jaagpad: een route voor de wandelaar die wil uitwaaien en bovendien de balans tussen landschap en dorp, tussen natuur en cultuur, wil ervaren. U loopt dwars door het boerenland, langs agrarische velden en één van de mooiste rietkragen van de polder, naar de Urkervaart. Daar ondergaat u het uitzicht over water, een recent aangelegde dijk, de Tollebekerbrug en het dorpsaanzicht van Tollebeek. Vervolgens kunt u kiezen uit drie vervolgroutes...

Karel Doormanweg 32-34
8309PB Tollebeek

De start van het Jaagpad is tussen huisnummer 32 en 34 U kunt uw auto in de wegberm of op het parkeerterrein in het land parkeren.

Route

Tollebeek en omgeving vormen een zogeheten "onderbemalingsgebied". Dat wil zeggen dat het op een dermate laag niveau ligt, dat het water via vier gemalen moet worden weggepompt naar de hoger gelegen (!) Urkervaart. Meestal werkt dat goed. Soms niet helemaal: Tollebeek kwam in 1998 in het nieuws door de forse overstromingen als gevolg van aanhoudende hevige regenval. Koningin Beatrix kwam zich hoogstpersoonlijk van de ernstige situatie op de hoogte stellen...

De wandelaar van het Jaagpad kan zich die legendarische televisiebeelden bijna niet meer voorstellen als hij in het zonnetje door het boerenland van Tollebeek loopt. Vanaf de start van het Jaagpad, op de hoek van de Johannes Posttocht en de Karel Doormanweg, loopt hij langs velden met landbouwgewassen als graan, witlof en suikerbieten, "omhoog" naar de Urkervaart: de hoofdvaart die via zijarmen (de tochten) en de gemalen daarin, het overtollige water rondom

Tollebeek afvoert. De aanwezige kleine pleziervaart in het haventje geeft aan hoe mooi recreatie en natuur kunnen samengaan. En wie zichzelf enige overpeinzingen op het bruggetje gunt, ontdekt niet alleen een geweldige horizon, maar ook de brugwachterswoning en het silhouet van Urk!

Langs de Johannes Posttocht ligt een duurzame oever: de houten verticale oeverbeschoeiing van weleer is er vervangen door een glooiende rietoever. De oplettende wandelaar kan zien dat vogels en andere dieren er een rijk leven leiden. De rietkraag is vol en bijzonder fraai!

Waterschap Zuiderzeeland beheert onder andere de tochten in Flevoland, een belangrijk onderdeel van het Flevolandse watersysteem. In totaal zijn er 1200 kilometer vaarten en tochten en maar liefst 5000 kilometer sloten. Zoals bij veel tochten, heeft het waterschap ook hier, bij de Johannes Posttocht, de houten oeverrand vervangen door een duurzame oever. De traditionele berm is verruimd tot een plasberm van twee meter breed, die zo'n 30 centimeter diep is. Het ondiepe water is het leefgebied van waterdiertjes, zoals libellelarven, waterkevers en jonge vis. Daarnaast biedt de glooiende oever meer ruimte aan planten en dieren. Otters, reeën en kikkers kunnen makkelijk het water in en uit, libellen scheren over het ondiepe water, vlinders en allerlei andere insecten zoeken nectar bij de bloeiende oeverplanten.

Tollebeek en omgeving vormen een zogeheten "onderbemalingsgebied". Dat wil zeggen dat het gebied zo laag ligt, dat het overtollige water via zijarmen (de tochten) en vier gemalen moet worden weggepompt naar de hoger gelegen(!) Urkervaart. Meestal werkt dat goed. Soms niet helemaal: Tollebeek kwam in 1998 in het nieuws door forse overstromingen als gevolg van aanhoudende hevige regenval. Bij de Urkervaart treft u de dijk aan, die na de overstromingen door het Waterschap is aangelegd.

Aangekomen bij de Urkervaart treft u de door het Waterschap na de waterramp in 1998 aangelegde dijk aan. Vervolgens kan de wandelaar de keuze maken rechtsaf te slaan naar een profielkuil. Deze van documentatie voorziene kuil laat de verschillende historische bodemlagen van het gebied zien. Archeologen zijn van mening dat alhier het "oude dorp Nagele" op het keileem uit de voorlaatste IJstijd moet rusten. Nader onderzoek moet het definitieve bewijs daarvoor leveren. Hoe dan ook, de stenen in de grond uit die tijd vormen nog steeds een handicap voor de agrarische bedrijfsvoering.

Keileem, ondoordringbare grond, is op het Jaagpad op verschillende punten te herkennen aan de begroeiing. Na de drooglegging van de polder werden er bossen aangelegd, omdat het leem bijzonder ongeschikt is voor hoogwaardige landbouw of veeteelt. Vandaag vormen deze bosjes markante en afwisselende herkenningspunten in weids Flevoland. En bijzondere broedplaatsen!

De wandelaar die terugkeert van de profielkuil én de wandelaar die deze kuil overslaat omdat hij kiest voor de andere route, weet dus op welke grond hij loopt. Lopend langs het dijkje van de Urkervaart, de Tollebekerbrug en de Zuidwesterringweg overstekend richting Urk, aanschouw je aan je linkerhand de prachtige bossage van het Flevo-landschap. In het in de volksmond geheten "bosje van Tabak", genoemd naar de eerste aangrenzende landbouwer, loopt u een ronde. De flora is door beheerder Flevo-landschap voorzien van deskundig informatie. Daarna vangt u de terugtocht aan, die door de nieuwe gezichtspunten wederom aantoont hoe verrassend het Flevolands landschap eigenlijk is.

Natuurlijk behoeft ook de betiteling Jaagpad enige toelichting. Die naam is voor tweeërlei uitleg vatbaar. Veel van de naamgeving in Tollebeek staat in het teken van de jacht. Zo is het café-restaurant tegenover het bruggetje bij de vaart "De Goede Aanloop" gedoopt, oftewel: de plaats waar de jager "aanloop" van wild kan verwachten. Maar jagen is ook de term voor het voorttrekken van de oude trekschuiten in de vorige eeuw. Een zeer toepasselijke naam dus, voor deze méér dan "goede aanloop" naar de Urkervaart!

Deelnemers

Het Jaagpad loopt over het terrein van vier agrarisch ondernemers: Het is niet niks wat deze heren doen: "vreemden" zonder direct toezicht "het land oplaten". Toch doen zij dat. In eerste instantie werd het door één van hen als geintje geopperd. Al snel werd het idee serieus. "We wandelen dit

pad zelf bijna dagelijks als we onze gewassen nalopen. En nog steeds is er niets mooier dan dit. Het is fijn om door het boerenland te gaan. Echt, als de bietjes opkomen, schitterend ...! We hopen dat veel mensen van dit prachtige beeld gaan genieten. En van al die andere mooie Kuierlattenpaden over agrarische terreinen in Flevoland," zegt Pelleboer. "Niets kan op tegen de belevingswaarde van een "off-the-road"-pad", aldus Vercreaeye.

De laatste, in Flevoland onder meer bekend door zijn Lakenvelder vee bij Schokland, hoopt tevens dat met het openstellen van agrarische paden, en het Jaagpad in het bijzonder, de wandelaar kan ervaren dat boeren maatschappelijk verantwoord ondernemen. "Boeren zijn natuurbeheerders", zegt hij. We kunnen ecologische hoofdstructuren ("verbindingswegen voor planten en dieren") benoemen, maar eekhoorntjes wijs je niet de weg. Die gaan ook door het boerenland. En wij houden in onze bedrijfsvoering rekening met alles wat leeft. Wat ik wil laten zien aan de wandelaar, de consument van onze producten, is dat wij veilige gewassen telen en daarbij rekening houden met de gehele omgeving. Dat is in ieders belang. Ook het onze. De Nederlandse agrarische producten zijn mede daardoor van de hoogste kwaliteit in de wereld."

Pelleboer: "Er hebben veel natuurontwikkelingen plaats gevonden de laatste jaren. Ik geef toe dat wij als boeren vroeger bijvoorbeeld afwijzend stonden tegenover zoiets als een duurzame oever. Maar de Nederlandse boer is tot het besef gekomen dat je welke ontwikkeling dan ook, om kunt buigen tot iets positiefs. De landschapontwikkelingen vormen geen bedreigingen, maar kansen. Al spelenderwijs ontstaan er dan ideeën om een wending te geven aan door de maatschappij opgelegde nieuwe normen. Wij gaan daar als boeren nu creatief mee om."

Het Jaagpad is zeker een wandeling waard. En als u daarbij toevallig één van de initiatiefnemers van dit pad tegenkomt, schroom dan niet een praatje aan te knopen: zij delen de schoonheid en geheimen van hun land graag met u. En vertellen u óók graag meer over hun bedrijfsvoering!